

Innowacyjne zajęcia terapeutyczne w Samorządowym Przedszkolu nr121 z Oddziałami Integracyjnymi.

Przedszkole Samorządowe nr 121 jest od 14 lat placówką z oddziałami integracyjnymi. Obecnie funkcjonuje w nim 5 oddziałów w tym 3 integracyjne do których uczęszczają dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego.

Przedszkole stara się zapewnić dzieciom o specjalnych potrzebach edukacyjnych i wychowawczych optymalne warunki funkcjonowania i różnorodne formy wspomagania rozwoju.

W ramach ich rewalidacji indywidualnej każde dziecko o specjalnych potrzebach edukacyjnych i wychowawczych objęte są stosownie do swoich potrzeb wsparciem pedagoga specjalnego, logopedy i socjoterapeuty.

Ponadto dzięki wsparciu finansowemu przez IV Radę Dzielnicy Prądnik Biały umożliwiamy naszym szczególnym podopiecznym udział w **dodatkowych zajęciach terapeutycznych** takich jak: **kynoterapia** (dogoterapia) na terenie placówki oraz **hipoterapia** w stadninie „Tabun” w Olszaniczy.

Od 2013 roku w/w zajęcia są bezpłatne.

KYNOTERAPIA

Zajęcia kynoterapeutyczne odbywają się obecnie w dwóch 8-osobowych grupach i są prowadzone przez doświadczonego kynoterapeutę Dominikę Piszczek. Dodatkowym wsparciem na zajęciach są nauczyciele wspomagający i wolontariusze z Unii Europejskiej i Akademii Pedagogicznej w Krakowie.

Kynoterapia w przedszkolu to przede wszystkim stymulowanie rozwoju dzieci za pomocą alternatywnej metody pracy jaka jest zabawa z psem. Wzmacnia ona efektywność działań rewalidacyjnych i terapeutycznych.

Zajęcia z psem łączą ze sobą rewalidację naukę i zabawę. Naturalna radość i spontaniczność psa pozwalają dziecku odczuwać satysfakcję z wykonywanych zadań mobilizując je w ten sposób do podejmowania nowych wyzwań.

Taka forma terapii pobudza zmysły, rozwija sprawność ruchową i umysłową, poprawia koncentrację uwagi rozwój mowy oraz funkcji poznawczych. Oddziałuje również na sferę emocjonalną dziecka, rozwój empatii i poprawę samooceny. Wpływa pozytywnie na eliminowanie zachowań agresywnych i autoagresywnych.

Podczas zajęć kynoterapeutycznych odbywają się między innymi następujące ćwiczenia:

- Ćwiczenia wspomagające rozumienie mowy (czynnej i biernej);
- Ćwiczenia rozwijające sprawność ruchową i koordynację wzrokowo-ruchową;
- Ćwiczenia poprawiające sprawność grafomotoryczną;
- Ćwiczenia wspomagające rozwój apercpcji;
- Ćwiczenia rozwijające samodzielność;
- Ćwiczenia budujące poczucie własnej wartości;
- Ćwiczenia kształtujące orientację przestrzenną;
- Ćwiczenia wspomagające umiejętność syntezy i analizy;
- Ćwiczenia doskonalące umiejętność liczenia i klasyfikacji;
- Ćwiczenia wspomagające umiejętność rozpoznawania i nazywania kolorów;
- Ćwiczenia wspomagające myślenie przyczynowo-skutkowe i rozwój umiejętności przewidywania;

- Ćwiczenia poprawiające funkcjonowanie dotykowe;
- Ćwiczenia mające na celu zmniejszenie nadwrażliwości w obrębie słuchu;
- Ćwiczenia usprawniające planowanie motoryczne;
- Ćwiczenia mające na celu wydłużanie koncentracji uwagi;
- Ćwiczenia kształtujące umiejętności społeczne i rozwijające współuczestnictwo;

Dzięki nawiązywaniu i pogłębianiu kontaktu z psem dziecko czuje się pewniej w środowisku i łatwiej nawiązuje kontakty społeczne. Zajęcia mają również na celu naukę bezpiecznych zachowań i postaw wobec psa i innych zwierząt. Te ostatnia formę zajęć wykorzystujemy również podczas okazjonalnych lub regularnych spotkań z psem terapeuta i jego trenerem dla całych grup przedszkolnych.

W w/w zajęciach kilka razy uczestniczyli również rodzice dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego w ramach spotkania grupy wsparcia.

HIPOTERAPIA

Nową w naszym przedszkolu formą terapii z udziałem zwierząt jest hipoterapia. Zajęcia tego typu prowadzone są w stadninie koni „Tabun” od lutego 2014

Hipoterapia jest jednym z elementów rehabilitacji leczniczej. To ogół zabiegów terapeutycznych, do których wykorzystuje się konia (wg Kanonów Polskiej Hipoterapii). Najczęściej wspomaga ona inne oddziaływania terapeutyczne.

Na zajęciach z hipoterapii wspomagana jest sfera ruchowa i sensoryczna dziecka jak również jego funkcjonowanie psychiczne i społeczne. Celem działań hipoterapeutycznych jest przywrócenie zdrowia i sprawności przy pomocy konia i jazdy konnej. Hipoterapia obejmuje również inne oddziaływania terapeutyczne.

Oddziaływania hipoterapeutyczne są ukierunkowane min na:

1. Stymulację rozwoju psychoruchowego dziecka, w tym:

- poprawę koordynacji wzrokowo-ruchowej, orientacji w przestrzeni i w schemacie ciała;
 - zwiększenie możliwości koncentracji uwagi i utrzymania zorganizowanej aktywności;
 - zwiększenie motywacji do wykonywania ćwiczeń
 - rozwijanie samodzielności.
2. Zmniejszenie zaburzeń równowagi i poprawa reakcji obronnych;
 3. Zwiększenie możliwości lokomocyjnych;
 4. Poprawa poczucia własnej wartości;
 5. Relaksacja i osłabienie reakcji nerwicowych;
 6. Redukowanie zaburzeń emocjonalnych
 7. Zapewnienie kontaktu ze zwierzęciem i przyrodą;
 8. Normalizację napięcia mięśniowego
 9. Stymulowanie i normalizację czucia powierzchniowego;
 10. Rozwijanie pozytywnych kontaktów społecznych.

Z hipoterapii mogą korzystać dzieci:

- z nieharmonijnym rozwojem psychoruchowym;
- upośledzeniem umysłowym;
- porażeniem mózgowym;
- niepełnosprawnością ruchową;
- autyzmem;
- uszkodzeniem analizatorów wzroku i słuchu;
- niedostosowaniem społecznym.

Celem zajęć hipoterapeutycznych jest przywrócenie lub podniesienie w możliwym do osiągnięcia zakresie sprawności fizycznej i psychicznej.

Zajęcia hipoterapeutyczne, z których od niedawna korzystają dzieci z naszego przedszkola umożliwiają im poznanie konia i nawiązanie z nim kontaktu. Efektem tego jest poprawa komunikacji dziecka ze światem zewnętrznym. Ścisłe związana z tym jazda konna umożliwia dzieciom aktywność ruchową, wyrabia w nich nawyk aktywnego spędzania wolnego czasu w otoczeniu natury.

Podczas jazdy konnej i czynności związanych z nią stosowane są zajęcia psychoedukacyjne prowadzone przez hipoterapeutów.

Swoje oddziaływania terapeutyczne zawdzięcza hipoterapia obecności konia – terapeuty. Koń stwarza dobre warunki do prowadzenia pracy rewalidacyjnej z dziećmi niepełnosprawnymi. dzieci w czasie zajęć mają bezpośredni kontakt z koniem.

Doznania ruchowe pozwalają na odczuwanie stanów ruchu i bezruchu, odczucie rytmu ruchu, różnicowanie prędkości, doświadczenie różnych aspektów przestrzeni i położenia własnego ciała.

Doznania zmysłowe stwarzają możliwość dotykowego rozpoznawania różnych jakości, które płyną z ciała konia, obserwacji tych części ciała, z którymi dziecko jest w bezpośrednim kontakcie wzrokowym, wyodrębniania dźwięków wydawanych przez konia.

Pojęcie odrębności fizycznej konia kształtuje się podczas zajęć prowadzonych przy koniu, kiedy dziecko może go obserwować z pewnej odległości, nazywać i wskazywać jego części ciała, obchodzić i oglądać z różnych stron. Mówiąc do konia „Wio” dziecko czuje, że sprawia iż koń rusza. Daje mu to poczucie sprawstwa i wiarę we własne możliwości.

Rozwijanie dojrzałości społecznej i poczucia odpowiedzialności za siebie i konia, pojawia się już po pokonaniu onieśmielenia przed „dużym zwierzęciem”, dziecko ma okazję troszczyć się o swojego przyjaciela, głaskać go, karmić.

Hipoterapia przynosi korzyści we wszystkich obszarach funkcjonowania człowieka: Fizycznym motywacyjnym, emocjonalnym poznawczym i społecznym. Każda osoba cierpiąca na jakiegokolwiek zaburzenie może z niej wynieść swoje własne specyficzne korzyści.

Bibliografia:

Polskie Towarzystwo Kynoterapeutyczne „[Kanon Kynoterapii](#)”

Alicja Raczkowska: [Koń - wspomniały terapeuta](#)

Ingrid Strauß „Hipoterapia. Fizjoterapia na koniu i przy koniu”

Anna Strumińska „Psychologiczne aspekty hipoterapii dzieci.”

Autor: Dorota Łukasik
nauczyciel – pedagog specjalny
Samorządowe Przedszkole nr 121
z Oddziałami Integrycyjnymi
Zdjęcia wykonała: Eva Koderman